

[Jørgen Gram.]

celler uden landbrugsbygninger og uden landbrugsforpligtelser. De tilhører ældre landmænd eller arvinger efter disse eller folk fra andre erhverv, f. eks. handelsmænd, der har dem som støtte i deres erhverv, eller andre udenfor landbrugserhvervet, derunder ikke så få såkaldte småkårsfolk, som så mest forpagter arealet ud til den nærmeste landmand. Alle disse lodders drift indgår, som det nu er, på naturlig måde, i den pågældende egne drift. Jeg betvivler stærkt, at frie lodder af dyrkbar jord ligger udyrket hen, som den højtærede landbrugsminister antydede det, og om andre ejere, der er mindre kapitalstærke gælder det, at indtægten fra jordlodderne udgør en værdifast og sikker — skal vi sige „jernration“ i deres årsindtægt, der giver dem mulighed for at klare sig selv under skiftende tiders konjunkturer.

Jeg synes ikke, der er grund til at afskaffe disse muligheder. Vi ser meget ofte, at ældre landmænd, når de ønsker at fra-træde, ikke kan skaffe rede penge til sig selv eller deres andre børn. Så fraskiller man en passende jordparcel, og dette giver mulighed for en udmærket arveudjævning samtidig med at opfylde en mission — som mit partis ærede ordfører har sagt det: den er udmærket til at træde fra på for ejeren af en landejendom. Arbejdsydelsen ved at bestride en mindre jordlod uden landbrugsforpligtelse er minimal, men glæden og følelsen af at gå på egen jord er i behold. Erfaringerne fra devalueringerne viser masser af eksempler på, hvor lykkelige de folk har følt sig, som har været ejere af en jordlod uden landbrugsforpligtelse, og hvor meget lettere de kom over sammenbruddet af landets mønt end andre, der havde deres værdier i sparekasseindskud, i hypoteker el. lign.

Jeg kan i øjeblikket ikke se, hvorfor man skal have et sådant jag med at få al jorden ind under statens eller jordlovsudvalgets herredømme. Danmark består da forhåbentlig utalte generationer fremefter. Alle Danmarks ejendomme vil da ved lejlighed — enten i fri handel eller med den forkøbsret, vi har nu — kunne købes af statens jordlovsudvalg; også den frie jord kan ved lejlighed købes i fri handel.

Iøvrigt foregår der på naturlig måde en frivillig udskiftning indenfor familiekred-

sene fra generation til generation mellem søskende. Lad mig også pege på, det der stundom lyder vægtige røster, som advarer mod videre udstykning og er skeptiske overfor, om vi i fremtiden i det hele taget har folk til rådighed til nye ejendomme. Lad os afvente, om disse synspunkter holder stik indenfor en nærmere årrække.

I de oplysninger, der foreligger for det udvalg, som har behandlet lovforslaget, hævdes det, at den væsentlige del af den frie jord vil falde væk, hvis lovforslaget føres igennem, og at den frie jord ved næste grundskyldsvurdering skal lægges ind under ejerens anden landbrugsejendom, hvis han har en sådan. Jeg tror, at det kun er en ringe del af den frie jord, der ejes af folk med en landbrugsejendom, på hvilken der er landbrugsforpligtelse.

Jeg vil gerne bede den højtærede landbrugsminister oplyse følgende — jeg ser, at spørgsmålet har været rejst i udvalget, men jeg beklager, at der ikke er kommet noget resultat ud af det —: Hvor meget i hektar og adskilte matrikelnumre er der i de såkaldte frie jorder? Dernæst: Hvor meget ejes af bykommuner, amter, legater, stiftelser o. lign? Hvad er meningen med disse arealer? — jeg undtager her de steder, hvor der er købt jord, som umiddelbart eller i den allernærmeste årrække skal bebygges. Her finder jo ingen ejendomsoverdragelse sted. Er det meningen, at man vil skaffe sig adgang til den jord, private har, mens disse organer uberørt kan beholde jorderne? Det er en skævhed; men det er naturligvis min mening, at de, ligesom de private ejere, må have ret til at beholde det, de ejer.

Dernæst peger jeg på, at en masse af de frie jorder er beliggende i de vestlige egne, ikke mindst i marsken. Disse arealer egner sig slet ikke til, hvad vi kalder almindelig husmandsdrift. Jorden er så tung, at der hverken kan avles roer eller kartofler, knapt nok korn, på den, men græsning, som den drives nu, giver en næsten jævnbyrdig del af landets valutaindtjening i form af eksport af levende og slagtet kvæg. Jeg gør også opmærksom på, at tillægsjorder slet ikke kommer i betragtning i disse egne, fordi der ingen brug er at lægge jorden ind under. Hvor meget ejes af fremmede landes statsborgere eller institutioner, specielt i Sønderjylland? Der er lige i en hel række til-